

گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

تاثیر طرح بهسازی بافت باارزش روستایی در توسعه پایدار گردشگری روستایی (مطالعه موردی: روستای کزج خلخال)

دکتر کریم حاجی زاده^۱، ولی نعمتی^۲، پرویز پورکریمی^{۳*}

^۱عضو هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی و مدیرکل سازمان میراث فرهنگی استان اردبیل، ۰۹۱۴۱۵۱۹۷۹۲

^۲عضو هیات علمی گروه مدیریت جهانگردی دانشگاه محقق اردبیلی، ۰۹۱۴۳۵۸۶۸۳۱

^۳دانش آموخته مدیریت جهانگردی دانشگاه علامه طباطبائی و دانشجوی دکتری دانشگاه محقق اردبیلی،

۰۹۱۹۴۳۸۶۸۲۹

چکیده

روستاهای به عنوان حلقه آغازین زنجیره سکونتگاهی در ارتباط مستقیم با طبیعت قرار دارند و به این لحاظ دارای قابلیت‌های گردشگری بالایی هستند. بافت‌های روستایی به دلیل پیوندهای گسترده با بسترهای طبیعی و تاریخی دارای ارزشهای تاریخی، فرهنگی، طبیعی و معمارانه می‌باشند. از سوی دیگر، بافت و سیمای کالبدی بسیاری از روستاهای کشور، متأثر از رویکردها، سیاستگذاری‌ها و نفوذ مظاهر نوین شهری طی دهه‌های اخیر، دستخوش تطور و دگرگونی گردیده است. از این رو، انجام اقدامات مناسب برای بهسازی و حفظ ذخائر کالبدی و فرهنگی روستاها، بعنوان میراث ماندگار نیاکان ضرورت می‌یابد. به همین دلیل توجه به روستاها در یک دهه اخیر با گرایش‌های جدیدی همراه شده که در این میان گرایش به روستا به مفهوم بهسازی بافت باارزش روستایی، رویکرد جدیدی را در راستای توجه و صیانت از ارزش‌های روستا که بیشتر از وجه میراثی برخوردار است، عرضه می‌دارد. در این رهگذر، رسالت قانونی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی این نهاد را بر آن داشت تا با مطالعه، طراحی و اجرای بهسازی بافت‌های باارزش روستایی از برنامه سوم توسعه، حفاظت و احیاء بافت کالبدی روستاها را در راستای دستیابی به اهدافی - از جمله با هدف حفاظت و احیاء ارزش‌های فرهنگی، تاریخی، کالبدی - فضایی، معماری و منظر روستایی و معرفی این ارزش‌ها در سطوح ملی و فراملی بخصوص در زمینه توسعه گردشگری - مورد اهتمام قرار دهد. مقاله حاضر که از لحاظ ماهیت و شیوه تحقیق، توصیفی - تحلیلی و خروجی آن، کاربردی - توسعه‌ای است، با هدف بررسی تاثیر طرح بهسازی بافت باارزش روستای کزج خلخال در توسعه پایدار گردشگری روستایی آن نوشته شده است.

نتایج تحقیق مبتنی بر این است که سیمای فضایی کالبدی روستای کزج تحت پوشش طرح بهسازی بافت باارزش روستایی، دچار تحولات زیادی از جمله زیباسازی روستا شده و همین مسئله باعث جذب گردشگران به این روستا و توسعه پایدار گردشگری روستایی آن شده است. همین توسعه پایدار گردشگری روستایی با کارآفرینی و افزایش درآمدهای روستایی باعث خلق یک فرآیند توسعه یافته برای حصول به پایداری در بافت باارزش روستای کزج شده است.

واژه‌های کلیدی: بهسازی بافت باارزش، توسعه پایدار گردشگری روستایی، روستای کزج خلخال.